

Kære medlemmer af Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget,

Indledningsvis takker vi for den venlige modtagelse den 17. august 2017.

På mødet blev der efterlyst en markedsundersøgelse om turisternes syn på kystnære havvindmøller. Der vedlægges derfor en undersøgelse, The Amenity Costs of Offshore Windfarms. Den beskriver tydeligt de store negative konsekvenser for fremtidens turisme. Fortolkning af undersøgelsen er også vedlagt.

Derudover vedlægges også en turistundersøgelse, som er foretaget af DanWest Feriehusudlejning i foråret 2016. Som det fremgår af materialet er forskellen på de to markedsanalyser, at der ved analyse nr. 2 var vedlagt et billede, så turisterne kunne få et indtryk af, hvordan udsigten over havet vil blive. Modstanden stiger fra 65 til 103!

I notat fra Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet fra den 10. juli beskrives mulighederne for havvindmølleturisme. Vi tror at det kunne blive en niche, som kunne sidestilles med andre vandsport aktiviteter, såsom windsurfing, sejlads med lystfiskere m.m.

Vi har fået oplyst, at en virksomhed i Hvide Sande arrangerer sejlads af lystfiskere på Vesterhavet. Det drejer sig om ca. 6.000 – 7.000 personer pr. år ved godt vejr. En aktivitet med sejlads af vindmølle-turister vil formentlig kunne tiltrække det samme antal gæster!

Har medlemmerne af Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget interesse i et studiebesøg på Holmsland Klit, så alle beslutningstagere i udvalget kan få et indtryk af, hvordan området kan blive påvirket af projekt "Vesterhav Syd" ?. Arrangementet kunne f.eks være den 05. oktober eller 26. oktober, men vi er naturligvis fleksibel, hvis Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget har et bedre forslag til anden dato. Venligst giv besked, om udvalget er interesseret i, at deltage.

På vegne af de lokale udlejningsbureauer i Søndervig.

Med venlig hilsen

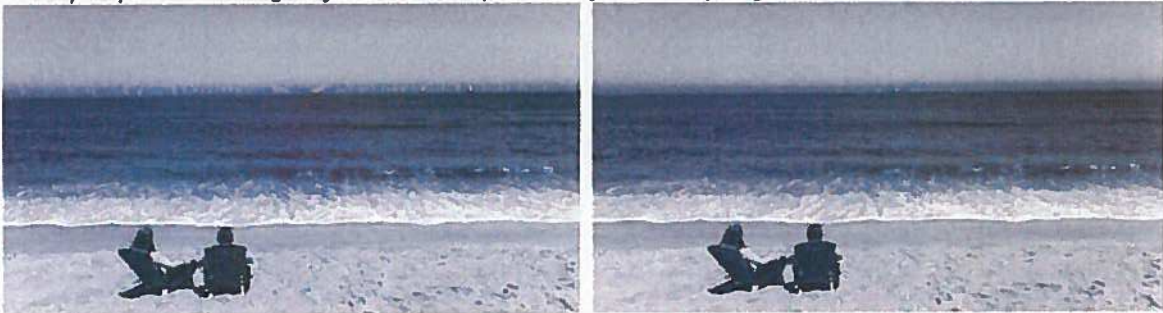

Karsten Fyhn

Kystnære havvindmøller påvirker kystturismen negativt

En undersøgelse blandt turister i lejet feriehus ved USA's østkyst viser, at kystturister reagerer negativt ved udsigten til kystnære havvindmøller. Turisterne siger, at de enten vil tage til andre rejsemål eller kræve betydeligt nedslag i prisen, hvis der bliver opført kystnære havvindmøller i området. Vindmøllernes afstand til kysten har stor indflydelse på graden af negative turismemæssige konsekvenser, og på baggrund af undersøgelsen anbefaler forskerne, at havvindmøllerne placeres mindst 12 km fra kysten.

En forskergruppe ved North Carolina State University har undersøgt, hvordan turister, der lejer ferieboliger ved den amerikanske østkyst, vil reagere på opstilling af havvindmøller ud for kysten. Turisterne blev forelagt forskellige illustrationer af mulige havvindmølleparker i området. De blev vist billeder i både nat- og dagslys af 5-megawatt turbiner og parker med mellem 64 til 144 vindmøller placeret mellem 5 og 18 mil fra kysten.

Eksempler på visualiseringer af havvindmølleparker ud for Town of Nags Head i North Carolina

Undersøgelsen konkluderer,

1. **at kysten og udsigt over åbent, uberørt hav har stor betydning for turisternes beslutning om at leje en feriebolig ved kysten.** Til trods for at de fleste respondenter generelt støtter udbygningen af vindenergi, viser undersøgelsen, at lejerne af ferieboliger ønsker fri udsigt over åbent, uberørt hav – uden udsigt til vindmøller. *"Renters have strong preferences for an ocean view at their rental location that does not include visible turbines, despite general support for wind energy among the sampled individuals. There is no population segment that would be willing to pay more to rent a home with turbines in view".*¹
2. **55 pct. af turisterne i de lejede ferieboliger forventer ikke at leje den samme ferieboligen igen, hvis der blev opført havvindmøller ud for kysten.**
3. **Den negative reaktion er stærkest blandt de respondenter, der blev forevist visualiseringer af vindmølleparkerne om natten.** Her påpeger forskerne, at de med dette resultat er med til at kaste helt ny viden på emnet, da tidligere studier udelukkende har testet turisternes reaktioner på vindmøller i dagslys.

¹ Lutzeyer, S., Phaneuf, D. J., and L. O. Taylor (2017). The Amenity Costs of Offshore Windfarms: Evidence from a Choice Experiment. (CEnREP Working Paper No. 17-017). Raleigh, NC: Center for Environmental and Resource Economic Policy (side 6)

4. **Undersøgelsen konkluderer, at de negative effekter for turismen opvejes, hvis møllerne flyttes 3 mil længere ud på havet til en afstand fra kysten på mindst 12 km.** Undersøgelsen viser nemlig, at 21 pct. af respondenterne fortsat vil komme i området, såfremt vindmøllerne er placeret mindst 8 mil (12-13 km) fra kysten. Derfor konkluderer forskerne, at det har en stor lokaløkonomisk værdi, hvis møllerne flyttes til en placering på 12 km. fra kysten: *"We find that the welfare gains of moving wind farms as little as 3 miles further from shore (from 5 to 8 miles) could outweigh the increased capital costs of doing so for an area with as few as 1,000 rental homes".*

Forskningsprojektet er baseret på spørgeskema-interview (papirform) med 484 husstande, som tidligere har været på ferie i et udvalgt område i South Carolina. Respondenterne var nøje udvalgt for at afspejle forskellige segmenter, forskellige priser på ferieboliger og forskellig placering i forhold til kysten.

Se undersøgelsen her: <https://cenrep.ncsu.edu/cenrep/wp-content/uploads/2016/03/WP-2017-017.pdf>

Se også omtale af undersøgelsen her: <https://cenrep.ncsu.edu/publications/amenity-costs-offshore-wind/>

Andre undersøgelser af havvindmøllers påvirkning af turismen

Resultaterne fra North Carolina State University bekræfter resultaterne fra en fransk undersøgelse af havvindmøllers påvirkning af turismen. Her har forskere fra Institut for Teoretisk og Anvendt Økonomi i Montpellier i Frankrig sammen med en forsker fra Skov og Landskab ved Københavns Universitet undersøgt holdningen til havmølleparker blandt turister samt de turismemæssige potentialer.²

Rapporten konkluderer, at holdningen til kystnære vindmøller afhænger af mange faktorer: alder, nationalitet, ferieaktiviteter og loyalitet mod en destination. Artiklen anbefaler, at havmølleparker ikke bør placeres nærmere kysten end 12 km, hvis den eksisterende turisme i området ikke skal berøres. Dog peger forfatterne på, at en havmøllepark kan placeres ned til max 5 km fra kysten uden tab af indtægt fra turismen, hvis projektet ledsages af en sammenhængende miljøpolitik og nye vindkraftrelaterede oplevelsesprojekter. Hvis området formår at tiltrække nye målgrupper, som har interesse i oplevelser i forbindelse med havvindmøllerne, kan det således kompensere for tabet fra de aktuelle turister.

<http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0261517712000866>

"Two policy recommendations are suggested. First, everything else being equal, wind farms should be located no closer than 12 km from the shore. Second, and alternatively, a wind farm can be located from 5 km and outwards without a loss in tourism revenues if accompanied by a coherent environmental policy and wind farm associated recreational activities."

² The case for offshore wind farms, artificial reefs and sustainable tourism in the French Mediterranean, offentliggjort i Tourism Management, Volume 34, 2013, side 172-183.

Hermed link til:

"The Amenity Costs of Offshore Windfarms: Evidence from a Choice Experiment"

(<https://cenrep.ncsu.edu/>)